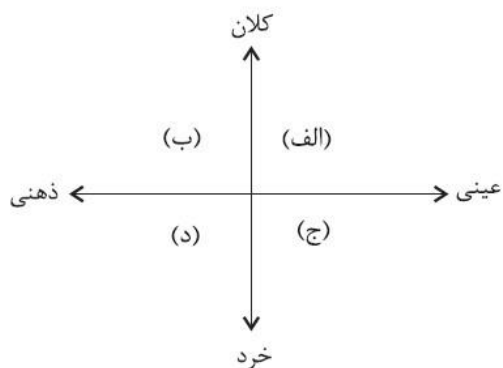

جامعه شناسی - ۱۵ سوال - ۱۲ دقیقه:

۱- به ترتیب، هریک از مفاهیم زیر، در کدام قسمت از نمودار قرار می گیرند؟

- آزادی
- کارت هدیه
- وزارت کشور
- تصور مریم از روز تولدش
- (۱) الف - د - ب - ج
- (۲) ب - ج - الف - د
- (۳) الف - ج - ب - د
- (۴) ب - ج - د - الف

۲- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با «لایه‌های جهان اجتماعی» نادرست و در رابطه با «نهادهای اجتماعی»، درست است؟

- (۱) جامعه‌ای که هستی را فراتر از زندگی دنیا می‌بیند، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای خود را متناسب با این عقیده سازمان می‌دهد. - نهاد اجتماعی، مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.
- (۲) هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست، اما هنجارها و نمادها برحسب شرایط در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند، اما تغییر در برخی از آنها حتی اگر به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود نیز موجب تحول جهان اجتماعی خواهد شد. - نهادها در تمامی جهان‌های اجتماعی وجود دارند ولی انواع و اشکال متفاوتی دارند.
- (۳) لایه‌های عمیق، عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند، تأثیرات فراگیر دارند و هم بیشتر در معرض تغییرند. - اگر اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم بررسی کنیم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند که میان جوامع مختلف یکسان‌اند.
- (۴) عقاید و ارزش‌ها عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند، باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرش از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند. - هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیرقابل قبول را طرد می‌کند.

۳- کدام یک از گزینه‌های زیر مبین تنوع جهان‌های اجتماعی نیست؟

- (۱) بررسی جهانی که در آن متولد شده‌ایم
- (۲) رجوع به تاریخ گذشته خود
- (۳) مقایسه جهان‌های اجتماعی با یکدیگر
- (۴) بررسی جوامع اروپایی و آفریقایی

۴- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- کنشگر بودن انسان در هر موقعیت چگونه نمود پیدا می‌کند؟

- عامل پیدایش جهان‌های اجتماعی مبتنی بر تبعیض نژادی چیست؟

- پیامدهای جهان اجتماعی، از چه طریقی دوام می‌آورند؟

- منظور از جهان متجدد چیست؟

- (۱) ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کند، سپس در موقعیت دست به عمل می‌زند و پس از آن به آن معنا می‌دهد. - تنوع در هنجارها و معرفت‌ها و همچنین نمادها و اراده - مشارکت اجتماعی افراد - غرب چهارصدسال اخیر
- (۲) ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کند، سپس به آن معنا می‌دهد و در آن موقعیت دست به عمل می‌زند. - تنوع در هنجارها و معرفت‌ها و همچنین نمادها و اراده - پیدایش آگاهی و اراده نوین - غرب بعد از رنسانس
- (۳) ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کند، سپس به آن معنا می‌دهد و در آن موقعیت دست به عمل می‌زند. - تنوع در آگاهی و معرفت‌ها و همچنین اراده و اختیار - مشارکت اجتماعی افراد - غرب بعد از رنسانس
- (۴) ابتدا آن موقعیت را برای خود تعریف می‌کند، سپس در موقعیت دست به عمل می‌زند و بعد به آن معنا می‌دهد. - تنوع در آگاهی و معرفت‌ها و همچنین اراده و اختیار - پیدایش آگاهی و اراده نوین - غرب چهارصدسال اخیر

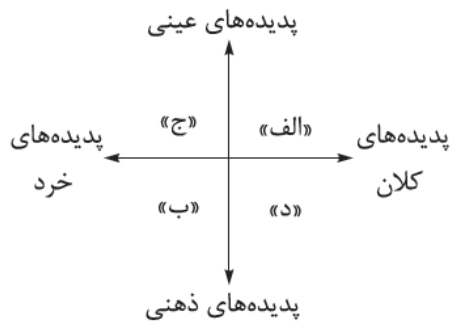
- ۵- کدامیک از گزینه‌های زیر، با نظریه آگوست کنت و دورکیم در رابطه با انواع جهان‌های اجتماعی، مطابقت دارد؟
- (۱) دو جهان اجتماعی متفاوت که هریک با حفظ هویت خود توانسته‌اند عمر خود را طولانی‌تر کنند و بر موفقیت خود بیفزایند.
  - (۲) یک سرزمین جغرافیایی واحد که از سرگذشت خود برای رشد و پیشرفت در آینده کمک می‌گیرد، اما تجربیات را مطابق با نیازهای روز تغییر می‌دهد.
  - (۳) دو کشور دوست و همسایه با دو فرهنگ متفاوت که از تجربیات خود در زمینه علوم پزشکی بهره می‌گیرند، اما مطابق فرهنگ خود آن را تغییر می‌دهند.
  - (۴) یک جهان اجتماعی که تلاش می‌کند تا خود را به سایر جوامع پیشرفته برساند، اما همواره در این مسیر شکست می‌خورد.

- ۶- عبارت «همه راه‌ها به رم ختم می‌شوند» تأییدکننده کدام گزاره است؟
- (۱) همه جوامع شبیه یک موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.
  - (۲) جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند، اما هیچ‌کدام نمی‌توانند مسیر دیگری را با حفظ هویت خود ادامه دهند.
  - (۳) تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری آن باشد، جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند و درون جهان اجتماعی پذیرفته نمی‌شود.
  - (۴) همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند و هر جهان اجتماعی، براساس عقاید و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کند و فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورند.

- ۷- عبارت درست در ارتباط با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی کدام است؟
- (۱) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شود - پیامدهای اجتماعی جهان‌های اجتماعی صرفاً محدودکننده افراد است.
  - (۲) جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد - هر جهان اجتماعی براساس عقاید خود، برخی ظرفیت‌های بشر را نادیده می‌گیرد.
  - (۳) الزام‌های جهان اجتماعی، بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر نمی‌گذارد - برخی جهان‌ها با رویکرد دنیاگریز خود، از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند.
  - (۴) محدودیت‌های زبانی، مبادله معانی پیچیده بین هم‌زبانان را دشوار می‌کند - فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

- ۸- هر یک از موارد «نوع آگاهی و شناخت سازنده جهان اجتماعی»، «پیامد تکوینی بودن نظم اعضای بدن موجودات زنده» و «عامل مؤثر در دگرگون شدن کنش‌های اجتماعی آدمیان» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) مشترک و عمومی - شکل‌گیری براساس آگاهی و اراده اعضا - تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان
  - (۲) آگاهانه و ارادی - تداوم از طریق وراثت و تولیدمثل - ناتوانی یک نسل در انتقال فرهنگ خود به نسل بعدی
  - (۳) تکوینی و خصوصی - تلاش برای حفظ بقای موجود زنده - ارتباط پدیده‌های خارج از جهان اجتماعی با زندگی اجتماعی انسان‌ها
  - (۴) مشترک و عمومی - عدم امکان تغییر با اراده اعضا - شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعت

۹- با توجه به نمودار زیر، عبارتهای کدام گزینه به ترتیب در جایگاه «الف»، «ج»، «ب» و «د» قرار می‌گیرند؟

- ۱) مداخله دولت در اقتصاد - روستا - هیئت عزاداری محرم - نظم اجتماعی
- ۲) وزارت آموزش و پرورش - تصور صلح جهانی - علائم راهنمایی - آزادی بیان
- ۳) شهر شیراز - حضور در کلاس زبان - علاقه شما به موسیقی سنتی - فرهنگ اساطیری
- ۴) آزادی عقیده - آزمون دادن یک دانش‌آموز - تخیل کردن - محترم شمردن مقررات اجتماعی

۱۰- نهادهای اجتماعی:

- ۱) مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع همه نیازهای افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کنند.
- ۲) شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیر قابل قبول و کژراهه‌ها را طرد می‌کند.
- ۳) از جمله نهاد خانواده، تعلیم و تربیت، سیاست و اقتصاد در همه جوامع وجود دارند؛ بنابراین در همه جهان‌های اجتماعی از شیوه واحد و یکسانی تبعیت می‌کنند.
- ۴) هنگامی آشکار می‌شوند که اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را جداگانه تجزیه و تحلیل کنند و راه تأمین نیازهای اجتماعی را معین سازند.

۱۱- به ترتیب، پاسخ هر یک از عبارتهای زیر کدام است؟

- ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی، پس از شکل‌گیری کدام مورد را ضروری می‌سازند؟
- تغییر در نمادها، چه زمانی موجب تغییر در جهان اجتماعی انسان‌ها می‌شود؟
- کدام عبارت مصداق تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی است؟

- ۱) تعیین انتظارات و توقعات و نقش‌های افراد - تأثیر بر عقاید و ارزش‌های سازنده جهان اجتماعی - زلزله و خشکسالی، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای بر زندگی انسان‌ها دارند.
- ۲) پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - منجر شدن به تغییر در لایه‌های عمیق - آلودگی طبیعت، نتیجه کارهای شتاب‌زده و نابخردانه انسان‌هاست.
- ۳) کنترل اجتماعی، تعلیم و تربیت و تشویق و تنبیه - در معرض تغییر قرار دادن لایه‌های بنیادین جهان اجتماعی - شناخت ستارگان در مسیریابی برای انسان‌ها مفید واقع شده است.
- ۴) جامعه‌پذیری و نظام تعلیم و تربیت - تأثیرگذاری همه‌جانبه و فراگیر بر جهان اجتماعی - نوع رفتار انسان‌ها، بقای بسیاری از موجودات را به خطر انداخته است.

۱۲- مهم‌ترین و اصلی‌ترین تفاوت موجود زنده با جهان اجتماعی این است که ..... اعضای جهان اجتماعی ..... نیست، بلکه با ..... انسان‌ها تعریف می‌شود و با ..... انسان‌ها به وجود می‌آید.

- ۱) نظم و جنبش - طبیعی و تکوینی - اراده و آگاهی - قرارداد و اعتبار
- ۲) کنش اجتماعی - تکوینی و ارادی - عضویت و پذیرش نقش - آگاهی فردی
- ۳) نظم و جنبش - غیرطبیعی و غیرارادی - آگاهی فردی و خصوصی - قرارداد و اعتبار
- ۴) کنش اجتماعی - طبیعی و تکوینی - آگاهی فردی و عمومی - عضویت و پذیرش نقش

۱۳- عامل تداوم جهان اجتماعی ..... نیست؛ بلکه انتقال ..... است که از طریق ..... و ..... انتقال می‌یابد. در این زمینه به ترتیب خانواده و مدرسه وظیفه انتقال ..... و ..... را دارند.

- ۱] ژنتیک - جامعه‌پذیری - آموزش - پرورش - فرهنگ رسمی - فرهنگ غیررسمی
 ۲] وراثت - فرهنگ - آموزش - تعلیم و تربیت - فرهنگ غیررسمی - فرهنگ رسمی
 ۳] ژنتیک - جامعه‌پذیری - آموزش - پرورش - فرهنگ غیررسمی - فرهنگ رسمی و غیررسمی
 ۴] وراثت - فرهنگ - آموزش - تعلیم و تربیت - فرهنگ غیررسمی و رسمی - فرهنگ رسمی

۱۴- هر یک از پدیده‌های زیر را از نظر «اندازه و دامنه» و «عینی و ذهنی» بودن، مشخص کنید.

«آزادی بیان - روستا - دید و بازدید عید نوروز»

- ۱] ذهنی و کلان - خُرد و محسوس - خُرد و عینی
 ۲] محسوس و کلان - عینی و متوسط - محسوس و خُرد
 ۳] ذهنی و محسوس - محسوس و خُرد - ذهنی و متوسط
 ۴] نامحسوس و ذهنی - عینی و محسوس - نامحسوس و متوسط

۱۵- در صورتی که معتقد باشیم هر جهان اجتماعی فرهنگ و تمدن مناسب با خود را به وجود می‌آورد، به کدام دیدگاه گرایش خواهیم داشت؟

- ۱] جهان‌های اجتماعی در طول یکدیگرند.
 ۲] جهان‌های اجتماعی در عرض یکدیگرند.
 ۳] جهان‌های اجتماعی موازی یکدیگرند.
 ۴] جهان‌های اجتماعی در طول و عرض یکدیگرند.

عربی - ۱۰ سوال - ۱۰ دقیقه:

• عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ فِي تَرْجُمَةِ الْعِبَارَاتِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۸):

۱۶- ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا...﴾ ای مردم ...:

- ۱) به یقین شما را از یک مرد و زن آفریدیم تا شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی [گونگون] قرار دهیم که یکدیگر را بشناسید!
 ۲) بی‌گمان ما شما را از یک مرد و زن خلق کردیم و شما را ملت‌ها و گروه‌های [مختلف] قرار دادیم تا شناسایی شوید!
 ۳) بی‌تردید ما شما را از نر و ماده‌ای آفریدیم و شما را در ملت‌ها و گروه‌های [گونگون] قرار دادیم تا از همدیگر شناخته شوید!
 ۴) بی‌شک ما شما را از یک نر و ماده خلق کرده‌ایم و شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی [متفاوت] قرار دادیم تا شما همدیگر را بشناسید!

۱۷- «إِنَّ ظَاهِرَةَ عَجِيْبَةٍ كَسُقُوطِ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ قَدْ تُسَبَّبُ احْتِفَالًا رَائِعًا يَجْذِبُ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لِلْمَشَارَكَةِ فِيهِ!»:

- ۱) همانا پدیده‌ای همچون افتادن ماهی‌ها از آسمان که عجیب است گاهی باعث جشنی جالب می‌شود که بسیاری از مردم در آن مشارکت می‌کنند!
 ۲) پدیده‌ای شگفت‌انگیز مانند افتادن ماهی‌ها از آسمان گاهی باعث جشن جالبی می‌شود که بسیاری از مردم را برای شرکت در آن جذب می‌کند!
 ۳) پدیده‌ی عجیبی که مانند افتادن ماهی‌ها از آسمان است گاهی سبب جشن جالبی می‌شود که بسیاری از مردم برای شرکت در آن جذب می‌شوند!
 ۴) گاهی پدیده‌ای مانند افتادن ماهی‌ها چنان شگفت‌انگیز است که سبب جشن جالبی می‌شود که مردمان بسیاری را برای مشارکت در خود جذب می‌کند!

- ۱۸- «لقد كان الإسلام على مَرَّ القرون يدعوننا إلى أن نجتنب الإساءة و هو قائمٌ على أساس المساواة لكنَّ الجهال لا يريدون أن يفهموه!»:
- (۱) اسلام با گذر قرن‌ها ما را به این فرا می‌خواند تا از بدی پرهیز کنیم و آن براساس مساوات استوار است، گویی که نادان‌ها نمی‌خواهند که آن را درک کنند!
  - (۲) اسلام بوده است که با گذشت قرن‌ها به دوری کردن از بدی دعوت می‌کند و آن بر پایهٔ برابری استوار می‌باشد، اما جاهلان نمی‌خواهند که آن را بفهمند!
  - (۳) اسلام با گذشت قرن‌ها ما را به این که از بدی کردن دوری کنیم دعوت می‌کرد و آن براساس برابری استوار است، ولی نادان‌ها نمی‌خواهند که آن را بفهمند!
  - (۴) اسلام با گذر قرن‌ها به این فرا می‌خوانده که از بدی کردن اجتناب کنیم، زیرا آن براساس برابری بنا شده که نادان‌ها نمی‌خواهند درکش کنند!

۱۹- «كُلَّ شَخِصٍ مُحْتَرَمٌ بِمَا لَدِيهِ مِنَ الْعُقَائِدِ وَ كُلُّ مَنْ خُلِقَ كَالْآخِرِينَ وَ لَا فَضْلَ لِلْغَاتِنَا وَ الْوَانِنَا»:

- (۱) هر شخصی با هر عقیده‌ای که دارد باید مورد احترام باشد و هر یک از ما مانند دیگری خلق شده‌ایم و زبان‌هایمان و رنگ‌هایمان هیچ برتری‌ای ندارند!
- (۲) هر فردی با عقایدی که دارد مورد احترام است و هر یک از ما مانند دیگران آفریده شده است و هیچ برتری‌ای برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان وجود ندارد!
- (۳) همهٔ افراد با عقیده‌هایی که نزدشان است محترم هستند و تمام ما مانند دیگران آفریده شده‌ایم و هیچ برتری برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان نیست!
- (۴) هر شخصی عقایدی که دارد محترم است، چون همهٔ ما مانند دیگری آفریده شده‌ایم و هیچ برتری برای زبان‌ها و رنگ‌هایمان وجود ندارد!

۲۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) من البداية تعلمنا أن نتعاش معاً سلمياً مع الاحتفاظ بالعقيدة!؛ از ابتدا به ما آموخت که با هم، مسالمت‌آمیز و با حفظ عقیده همزیستی کنیم!
- (۲) تنفتح أبواب العلم للذي يُفتش عن مفاتيحها!؛ درهای دانش به روی کسی گشوده می‌شوند که در پی کلیدهایشان است!
- (۳) كَسْرَتِ الْأَعَاصِرِ الَّتِي كَانَتْ تَعْصِفُ بِشِدَّةِ غُصُونِ أَشْجَارِنَا الْكَبِيرَةِ!؛ گردبادها به شدت می‌وزید و شاخه‌های بزرگ درختانمان را شکست!
- (۴) إِنَّ عَمَلَاءَ بَلَدِكُمْ يَحَاوِلُونَ لِمَصْلَحَةِ أَعْدَائِكُمْ دَائِمًا!؛ به راستی که کارگران کشورتان همیشه برای مصلحت دشمنان شما تلاش می‌کنند!

۲۱- «ای جوانان برای کسی که از او در زندگی‌تان دانش آموخته‌اید فروتنی کنید!»:

- (۱) أَيُّهَا الشَّبَابُ كُونُوا مُتَوَاضِعِينَ فِي حَيَاتِكُمْ لِلَّذِي تَعَلَّمْتُمْ مِنْهُ عِلْمًا!
- (۲) أَيُّهَا الشَّبَابُ تَوَاضَعْ فِي حَيَاتِكَ لِمَنْ تَعَلَّمَهُ الْعِلْمَ!
- (۳) الشَّبَابُ تَوَاضَعُوا لِلَّذِينَ تَعَلَّمُوا مِنْهُمْ الْعِلْمَ فِي حَيَاتِهِمْ!
- (۴) أَيُّهَا الشَّبَابُ تَوَاضَعُوا لِمَنْ تَعَلَّمْتُمْ مِنْهُ الْعِلْمَ فِي حَيَاتِكُمْ!

۲۲- عَيْنِ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(۱) الزَّرَافَةُ لَا تَنَامُ فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ إِلَّا أَقَلَّ مِنْ ثَلَاثِينَ دَقِيقَةً!

(۳) لَا يَنْتَفِعُ أَحَدٌ بِالْإِصْرَارِ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَالْعُدْوَانِ!

صفحه ۶ از ۱۷

(۲) أَرْسَلْنَا فَرِيقًا لِيُزَيِّرَ الْمَكَانَ حَتَّى يَتَعَرَّفُوا عَلَى الْأَسْمَاءِ!

(۴) هَذِهِ ظَاهِرَةٌ كَانَتْ تُحَيِّرُ جَمِيعَ النَّاسِ فِي السَّنَوَاتِ الْمَاضِيَةِ!

۲۳- عَيْنِ فِعْلًا مَاضِيًا لَهُ حُرْفَانِ زَائِدَانِ:

(۱) اعْتَذَرُوا مِنْ صَدِيقِكُمْ فَإِنَّهُ قَدْ حَزَنَ مِنْ عَمَلِكُمْ!

(۳) زَمِيلَاتِي تَحَرَّكْنَ إِلَى صَالَةِ الْمُبَارَاةِ بَعْدَ الْحِصَّةِ الثَّانِيَةِ!

(۲) عَلَيْكُمْ أَنْ تَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا لِكَيْ لَا تَتَفَرَّقُوا!

(۴) زَمِيلَتُنَا بَعْدَ نَصِيحَةِ الْمَعْلَمَةِ مَا جَالَسْتَ مِنْ ضَرَّتِهَا!

۲۴- عَيْنِ الْفِعْلِ يَخْتَلِفُ وَزْنُهُ:

(۱) اتِّحَادُ الْأُمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ قَدْ تَجَلَّى فِي صُورٍ كَثِيرَةٍ!

(۳) إِنَّ نَجَاحَاتِ الْأَوْلَادِ تَفْرَحُ وَالِدِيهِمْ دَائِمًا بِلَا شَكٍّ!

(۲) جَدَّتِي تَقَدَّمْ لَنَا مَوَاعِظَ قِيَمَةٍ فِي كَلَامِهَا!

(۴) هَذِهِ الْأَنْجُمُ كَالدَّرَرِ الْمُنْتَشِرَةِ تَرِيْنُ سَمَاءِ قَرِينَتِنَا!

۲۵- عَيْنِ عِبَارَةٍ فِيهَا الْفِعْلُ الْمَتَعَدِّيُّ أَكْثَرُ:

(۱) إِذَا قَالَ أَحَدٌ كَلَامًا يُفَرِّقُ الْمُسْلِمِينَ فَلْيَسْتَعْمِدُوا قُوَّتَهُمْ حَتَّى يَخْرُجُوهُ مِنْ بَيْنِهِمْ!

(۲) تَرَدَّدَ جَارِي فِي أَنْ يَشْتَرِيَ عَصَاةً وَلَكِنِّي عَازِمٌ أَنْ أَبِيعَهَا!

(۳) الَّذِي يَنْصَحُ مَنْ يَرْمِي النِّفَايَاتِ فِي غَيْرِ مَكَانِهَا بِكَلَامٍ طَيِّبٍ يَعْمَلُ بِوَجْهِهِ صَادِقًا!

(۴) دَعَا اللَّهُ رَسُولَهُ فِي آيَاتِهِ أَنْ لَا يَحْزَنَهُ قَوْلَ الَّذِينَ يَسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ!

۲۶- رِفْتَارِ كَدَامِ فَرْدٍ، مَطَابِقِ بَا كَلَامِ پِيَامْبَرِ اسْلَامِ (ص) دَر مَوْرِدِ نَحْوَةِ بَر خُورِدِ بَا فَرَزَنْدِ اسْتِ؟

(۱) وقتی بهار ۴ ساله، دفتر برادرش را با خودکار خط‌خطی می‌کند، مادر او را از بازی کردن با اسباب‌بازی‌هایش محروم می‌کند.

(۲) کودک ۱۱ ساله پرستو به دیگران سلام نمی‌کند؛ پرستو نیز از او توقع احوال‌پرسی کردن از دیگران را ندارد.

(۳) محسن برای انتخاب مکانی برای مسافرت، با فرزند ۸ ساله و همسرش مشورت می‌کند و با توجه به نظر آن‌ها تصمیم می‌گیرد.

(۴) مرتضی برای اینکه پسر ۱۰ ساله‌اش متوجه رفتار زشتش شود، به او اخم می‌کند و برای چند دقیقه با او صحبتی نمی‌کند.

۲۷- بَه تَرْتِيبِ دَر هَر يَكِ از مَوَارِدِ زَبْرِ بَه كَدَامِ تَغْيِيرَاتِ شِناختی اشاره شده است؟

الف: سیما نمی‌داند که برای ورزش کدام رشته را انتخاب کند. وی مستأصل است و هنگامی که والدینش به بی‌اراده بودن او اعتراض می‌کنند، پرخاش می‌کند.

ب: نگین که در شهر دیگری در خانه دوستش زندگی می‌کند تا بتواند در دانشگاه بهتری درس بخواند، همیشه از نصیحت‌های پدرش مبنی بر مراقبت بیشتر از خود کلافه و ناراحت می‌شود و خود را عاقل‌تر از آن می‌داند که به نصیحت نیازی داشته باشد.

ج: ملیکا که تا چند روز پیش شیوا را بهترین دوستش در دنیا می‌دانست، پس از جروبحث کوچکی، اکنون می‌گوید او بدترین آدمی است که با او ارتباط گرفته است.

(۱) حساسیت نسبت به انتقاد دیگران - آرمان‌گرایی و عیب‌جویی - احساس منحصربه‌فرد بودن اغراق‌آمیز

(۲) مشکل در تصمیم‌گیری روزمره - احساس منحصربه‌فرد بودن اغراق‌آمیز - آرمان‌گرایی و عیب‌جویی

(۳) احساس منحصربه‌فرد بودن اغراق‌آمیز - آرمان‌گرایی و عیب‌جویی - احساس منحصربه‌فرد بودن اغراق‌آمیز

(۴) مشکل در تصمیم‌گیری روزمره - حساسیت نسبت به انتقاد دیگران - آرمان‌گرایی و عیب‌جویی

الف: تغییرات خلق و خو، شروع نوجوانی را برای همه نوجوانان به یک بحران تبدیل کرده است.
 ب: بروز هیجان پشیمانی به نظام پردازش فردی وابسته است و نوع ارزیابی فرد در بروز آن دخالتی دارد.
 ج: به طور میانگین بیشتر کودکان در ۳ ماهگی می توانند بدون نیاز به تکیه گاهی، به صورت مستقل بنشینند.
 د: اینکه یک کودک ۵ ساله چگونه قادر است منظور خود را در قالب جملات معنادار بیان کند، نشان دهنده رشد اجتماعی او است.

- (۱) «ن» - «د» - «ن» - «ن»
 (۲) «د» - «ن» - «ن» - «د»
 (۳) «د» - «د» - «ن» - «د»
 (۴) «ن» - «د» - «ن» - «د»

۲۹- شخصی می گوید: «فرزندان اول و دوم او اولین کلمات را توانستند در یک سالگی به زبان بیاورند، ولی فرزند سوم او در ۱۰ ماهگی شروع به گفتن اولین کلمات کرده است.» کدام عبارت در مورد علت این تفاوت، می تواند درست باشد؟

- (۱) علت بروز این تفاوت، تأثیر عوامل محیطی روی ریش است.
 (۲) محیط هر سه فرزند یکسان، ولی در فرزند سوم وراثت متفاوت بوده است.
 (۳) وراثت نقش تعیین کننده ای در آمادگی زیستی فرزند سوم داشته است.
 (۴) با توجه به ریش یکسان در هر سه فرزند، وراثت متفاوت، تفاوت های رشدی ایجاد کرده اند.

۳۰- کدام گزینه به ترتیب در مورد رشد نوجوانی و رشد کودکی درست است؟

- (۱) با ضرورت های تکلیف سازگار نمی شوند. - در کنار یکدیگر هستند ولی به تنهایی بازی می کنند.
 (۲) با شدیدترین و گسترده ترین تغییرات زیستی همراه است. - از آنجایی که تصویری از کار خوب یا بد ندارند، مسئول رفتار خود نیستند.
 (۳) تحول اخلاقی و ارزشی در این دوره بیش از هر دوره دیگری است. - به توانایی پردازش مفهومی دست پیدا می کنند.
 (۴) نوجوان گرایش به همسالان داشته و به ارتباط با والدینش علاقه دارد. - آگاهی از هیجانات اطرافیان باعث بروز هیجانات ترس و خشم می شود.

۳۱- چه تعداد از گزاره های زیر صحیح است؟

الف: شناخت و تعریف نوجوان از هویت خود مستلزم رشد اخلاقی است.
 ب: نوجوانان می خواهند چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فرا بگیرند که در نتیجه آن، در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه شان نگه داری خواهد شد.

ج: سلامت روان در افرادی که هویتی مثبت برای خود قائل اند، به نسبت افرادی با هویت منفی بالاتر است.
 د: نوجوانان، برخلاف کودکان، قادر به ظرفیت سازی حافظه خود نیستند اما قادر به تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه هستند.

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۳۲- در کدام یک از عبارات، به رشد جسمانی کودک اشاره نشده است؟

- (۱) استخوان های کودک در ماه های نخست بعد از تولد نرم است و استحکام آن به تدریج حاصل می شود.
 (۲) کودک هفت ساله، به تدریج اطمینان کافی برای رفتار کردن به صورت مستقل را به دست می آورد.
 (۳) وزن مغز کودک در پنج سالگی، به حدود ۹۰ درصد زمان بزرگسالی خود می رسد.
 (۴) وزن کودک در اثر رشد بافت ماهیچه ای در پنج سالگی افزایش می یابد.

الف: محدثه ادای برادرش را در جمع خانوادگی تمسخر می کند و با خنده دیگران فکر می کند کار درستی انجام داده و دوباره این کار را تکرار می کند.

ب: شکل گیری هویت مذهبی - دینی

ج: جهت دهی به هیجانات پشیمانی و ترحم بر اساس واکنش اطرافیان

د: پوریا در خلوت خود، خود را وکیلی حاذق و مطرح می پندارد.

(۱) رشد هیجانی کودکی - رشد اخلاقی نوجوانی - رشد هیجانی نوجوانی - رشد اجتماعی کودکی

(۲) رشد اخلاقی کودکی - رشد اجتماعی نوجوانی - رشد هیجانی نوجوانی - رشد اخلاقی کودکی

(۳) رشد اخلاقی کودکی - رشد اخلاقی نوجوانی - رشد هیجانی کودکی - رشد اخلاقی کودکی

(۴) رشد هیجانی کودکی - رشد اخلاقی نوجوانی - رشد هیجانی کودکی - رشد اجتماعی نوجوانی

۳۴- کدام گزینه از منظر روان شناسی در مورد رشد نادرست است؟

(۱) دوقلوهای ناهمسان از دو تخمک مجزا به وجود می آیند پس، نسبت به دوقلوهای همسان شباهت کمتری دارند.

(۲) عوامل وراثتی در رشد، ایجاد کننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است و برخی از صفات از همان بدو تولد ظاهر می شوند.

(۳) تفکر فرضی به معنی در نظر گرفتن احتمال های مختلف فارغ از واقعیت موجود بوده و خیال پردازی نوجوانان تنها ناشی از رشد این توانایی است.

(۴) اهمیت عوامل محیطی در رشد به حدی است که حتی ممکن است بر پدیده های وراثتی نظیر رشش هم تأثیر بگذارد.

۳۵- هر یک از موارد مشخص شده در متن زیر به کدام عامل مؤثر بر رشد اشاره دارد؟

«آقای محمدی دختر دو ساله ای دارد که هنوز قادر به صحبت کردن نیست. در حالی که کودکان در ۱ سالگی معمولاً اولین کلمات خود را بیان می کنند. آقای محمدی تصمیم به مراجعه به روان شناس می گیرد و متوجه می شود که علت تأخیر حرف زدن دختر او این است همه افراد در منزل آن ها کم حرف هستند. پس از چند روز مراجعه و انجام مراحل گفتاردرمانی روان شناس، همگی شاهد رشد چشمگیر صحبت کردن دختر آقای محمدی بودند. حتی در طی این جلسات، روان شناس متوجه هوش و استعداد دختر او هم شد.»

(۲) محیطی - وراثتی - محیطی - وراثتی

(۴) وراثتی - محیطی - وراثتی - محیطی

(۱) وراثتی - محیطی - محیطی - وراثتی

(۳) محیطی - محیطی - وراثتی - وراثتی

تاریخ- ۱۵ سوال - ۱۲ دقیقه:

۳۶- کدام یک از رویدادهای زیر در فاصله ۱۲۰۰۰ تا ۶۵۰۰ سال پیش (عصر نوسنگی)، در بیشتر نقاط جهان رواج یافت؟

(۲) کشت غلات - رام کردن جانوران

(۱) کشف آتش - ساخت تیغه های سنگی

(۴) استفاده از فلز مس - آغاز شهرنشینی

(۳) گسترش استفاده از غار - ساخت ابزار از استخوان

۳۷- نظام کشاورزی در مصر باستان به چه صورت بود؟

(۱) رود پرخیز و برکت نیل، زمین های حاصلخیزی را ایجاد کرده بود که به همگان اجازه کشت کردن و مالکیت می داد.

(۲) زمین های کشاورزی در اختیار اشراف و کاهنان معابد بود و مردم عادی تنها می توانستند در زمین های ایشان فعالیت کنند.

(۳) گندم، جو و پنبه حجم عمده محصولات زراعی را تشکیل می داد و ساکنان آن بیشتر به پرورش دام می پرداختند.

(۴) با تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی و دامی، جمعیت رو به افزایش نهاد.

۳۸- در اسناد تاریخی موجود «چندراگوپتا» مؤسس سلسله «موریا» به‌طور تقریبی در سال ۳۴۰ ق.م به دنیا آمده است. کدام گزینه از حوادثی است که در دوران زندگی او اتفاق افتاده است؟ او شاهد ...

(۱) درگیری‌های نظامی دو دولت شهر آتن و اسپارت در جریان جنگ‌های پلوپونزی بوده است.

(۲) گسترش جمهوری رم با شکست رقیبان و دشمنان خود بوده است.

(۳) جنگ‌های ایران و یونان بوده است.

(۴) اولین دوره بازی‌های المپیک در دولت-شهر المپیا بوده است.

۳۹- برجسته‌ترین دستاورد هنری تمدن روم، در چه زمینه‌ای تبلور یافت؟

(۱) ایجاد شبکه پیشرفته‌ای از جاده‌ها

(۲) فلسفه و پزشکی

(۳) معماری و مجسمه‌سازی

(۴) ادبیات و نمایشنامه‌نویسی

۴۰- در کدام مورد، زمان وقوع رویدادهای تاریخ یونان و هند، به درستی مقایسه شده است؟

(الف) تشکیل سلسله موریا در هند

(ب) تسلط فیلیپ دوم بر یونان

(ج) ورود آریایی‌ها به هند

(د) ورود طوایف بیابانگرد از دشت‌های اروپای شرقی به یونان

(۱) «ب» بر «الف» و «ج» بر «د» مقدم است. (۲) «ب» بر «الف» و «د» بر «ج» مقدم است.

(۳) «الف» بر «ب» و «ج» بر «د» مقدم است. (۴) «الف» بر «ب» و «د» بر «ج» مقدم است.

۴۱- بنا بر شواهد و یافته‌های باستان‌شناسی، کدام مورد درباره تمدن دره سند درست است؟

(۱) ساکنان این دره، شهرهای خود را براساس نقشه‌ای دقیق و معماری تقریباً یکسانی ساخته بودند.

(۲) در این دره، ساختمان‌ها با معماری ناهمسان و با استفاده از سنگ‌های آهک و خارا بنا شدند.

(۳) شهرهای این دره اگرچه مجهز به شبکه فاضلاب نبوده‌اند، اما حمام‌های عمومی داشته‌اند.

(۴) نقشه شهرهای بناشده در این دره به شکل دایره و تنها دارای معابر اصلی بوده است.

- (الف) آثار مربوط به این تمدن در جزیره کرت در جنوب یونان کشف شده است.
 (ب) مینوسیان قومی دریانورد بودند که با مصر و مناطق همجوار روابط بازرگانی داشتند.
 (ج) اقوام مینوسی شهرهایی را با معماری پیشرفته بنا کردند که مهم‌ترین آن‌ها میسن نام داشت.
 (د) به احتمال زیاد، تمدن مینوسی به دلیل رقابت شهرها و تداوم جنگ‌های داخلی از بین رفته است.
 (۱) «الف» - «د» (۲) «ج» - «ب» (۳) «ب» - «الف» (۴) «د» - «ج»

۴۳- در کدام گزینه، مقایسه درستی درباره وضعیت سیاست و حکومت در دو تمدن باستانی یونان و روم صورت گرفته است؟
 (۱) هر دو تمدن، با درآمیختن فرهنگ کهن طایفه‌ای و ویژگی‌های نظام دولت - شهری، از نظام حکومتی جمهوری و مردم‌سالاری ویژه خود تبعیت می‌کردند.
 (۲) در یونان، نظامی مردم‌سالار مشابه نظام‌های امروزی به وجود آمد، اما در روم، اداره کشور ابتدا در دست دو کنسول بود و سپس در اختیار آگوستوس قرار گرفت.
 (۳) در یونان، در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت، حکومت طبقه اشراف جای مردم‌سالاری را گرفت و در روم، دو مجلس سنا و نمایندگان، کشور را اداره می‌کردند.
 (۴) در یونان، ابتدا شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند و بعدها نظام مردم‌سالاری شکل گرفت، اما در روم، ابتدا نظام مشارکتی وجود داشت و بعداً امپراتوری ایجاد شد.

۴۴- کدام یک از مراحل کار باستان‌شناسان نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؟ چرا؟

- (۱) حفاری - مکان‌های باستانی و تاریخی از نظر شکل و وسعت تفاوت دارند.
 (۲) حفاری - با کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی وارد می‌شود.
 (۳) شناسایی و کشف - بخش زیادی از آثار باستانی مهم، زیر خاک یا در اعماق دریاها قرار گرفته‌اند.
 (۴) شناسایی و کشف - یافتن برخی آثار باستانی نیازمند استفاده از پهبادها و روش‌های الکترومغناطیسی است.

۴۵- کدام موارد، درباره رویدادهایی که در فاصله ۱۲۰۰۰ تا ۶۵۰۰ سال پیش رخ داده، درست است؟

- (الف) با گسترش شهرنشینی، نخستین تمدن‌ها شکل گرفتند.
 (ب) بشر با ابداع چرخ سفالگری، ابزار و ظروف گلی تولید کرد.
 (ج) کشت غلات و رام کردن جانوران در بیشتر نقاط جهان رواج یافت.
 (د) با اختراع خط، توجه انسان به ثبت رویدادهای عصر خویش جلب شد.
 (۱) «الف» - «ب» (۲) «الف» - «د» (۳) «د» - «ج» (۴) «ج» - «ب»

۴۶- کدام اقدام به مشهورترین فرمانروای حکومت بابل قدیم منسوب است؟

- (۱) اقدامات مهمی در زمینه کشاورزی، کشاورزی و قانون‌گذاری انجام داد.
 (۲) در اثر لشکرکشی‌های پیاپی به سرزمین‌های دور بر ثروت و قلمرو خود افزود.
 (۳) از طریق متحدکردن اقوام گوناگون، موجب تبادل فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد.
 (۴) پس از تسلط بر دولت - شهرهای سومری، امپراتوری بزرگی تشکیل داد که دو قرن دوام آورد.

- ۴۷- باستان‌شناسی علاوه بر کشف و معرفی میراث فرهنگی بشر، کدام نقش مهم‌تری را بر عهده دارد؟
 ۱) تعیین سن آثار باستانی
 ۲) مرمت و نگهداری آثار کشف‌شده باستانی
 ۳) بررسی و شناخت دوران طولانی پیش از تاریخ
 ۴) کمک به شناسایی زندگی مردم در دوره‌های تاریخی
- ۴۸- آرمیتاز، یکی از موزه‌های معروف جهان در کدام کشور قرار دارد؟
 ۱) لندن
 ۲) نیویورک
 ۳) روسیه
 ۴) پاریس
- ۴۹- به ترتیب موارد کدام گزینه، نمودار زیر را تکمیل می‌کند؟
 کشاورزی و دامداری ← (الف) ← تولید مازاد بر نیاز ← (ب) ← (ج) ← ارتباط با یکدیگر
 ۱) بیدایش روستاها - تخصصی شدن کارها - شکل‌گیری تجارت
 ۲) شکل‌گیری تجارت - بیدایش روستاها - تخصصی شدن کارها
 ۳) تخصصی شدن کارها - بیدایش روستاها - شکل‌گیری تجارت
 ۴) بیدایش روستاها - شکل‌گیری تجارت - تخصصی شدن کارها
- ۵۰- به کدام دلیل شهر بابل در عهد باستان به یکی از مراکز بزرگ تجارت بین‌المللی تبدیل شده بود؟
 ۱) وجود قانون‌نامه حمورابی و مشخص بودن اصول تجارت
 ۲) برخورداری از موقعیت مناسب سیاسی و جغرافیایی
 ۳) غارت ثروت فراوان سرزمین‌های اطراف با لشکرکشی‌های بی‌پای
 ۴) وجود مناطق تجاری متعدد در اطراف دو رود دجله و فرات

فلسفه - ۱۲ سوال - ۱۲ دقیقه:

- ۵۱- کدام گزینه جزء ویژگی‌های اندیشیدن فیلسوفانه نیست؟
 ۱) تأمل کردن درباره باورهای مربوط به زندگی خود و دیگران
 ۲) آموختن چرایی اعتقادات و باورهای مربوط به زندگی
 ۳) یافتن دلایل درستی باورها و عقاید
 ۴) پذیرفتن باورهای درست و نپذیرفتن باورهای نادرست
- ۵۲- فلسفه‌ای که به زندگی انسان‌ها معنا می‌بخشد .....
 ۱) محصول تداوم و پیوستگی در تفکر فلسفی و روشمندی آن است
 ۲) از اهداف اصلی انسان‌ها در زندگی نشأت می‌گیرد
 ۳) مبنای تصمیم و عمل برای همه انسان‌ها است
 ۴) در باورهای انسان نقش تعیین‌کننده دارد
- ۵۳- کدام عبارت درست است؟
 ۱) اندیشیدن درباره باورهای اساسی را نمی‌توان تضمینی برای رسیدن به معنای درست زندگی محسوب کرد.
 ۲) فیلسوف می‌خواهد به استقلال در اندیشه برسد و هدف او از تلاش برای دستیابی به حقیقت همین است.
 ۳) فیلسوف واقعی هیچ‌یک از باورها و عقاید رایج در میان مردم را تا وقتی نتواند برای آن دلیلی اقامه کند، نمی‌پذیرد.
 ۴) افلاطون در تمثیل غار، می‌خواهد نشان دهد که چگونه تفکر فلسفی، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.
- ۵۴- «استفاده از عرفان، در تأسیس نظام فلسفی» و «بیان هنرمندانه از مطالب فلسفی»، به ترتیب مربوط به کدام‌یک از فیلسوفان یونان باستان است؟
 ۱) تالس - هراکلیتوس
 ۲) تالس - پارمنیدس
 ۳) فیثاغورس - هراکلیتوس
 ۴) فیثاغورس - پارمنیدس

۵۵- کدام عبارت در مورد فیلسوفان اولیه و عقاید آنان درست است؟

- (۱) تالس در دیدگاه خاص خود در مورد عنصر اولیه تشکیل‌دهنده موجودات جهان، از مشاهده حالت‌های مختلف آب در هستی، تأثیر گرفته است.
- (۲) هراکلیتوس جمع امور ناسازگار را نتیجه و محصول تغییر و تحول دائمی جهان می‌داند.
- (۳) در دیدگاه فیثاغورس، اصول اولیه تشکیل‌دهنده موجودات جهان، اعداد و اصول اعداد هستند و لذا برای شناخت جهان، راهی جز آشنایی با ریاضیات نیست.
- (۴) تمرکز اندیشمندان یونان باستان بر مسائل فلسفی و تأمل در مورد آنها، باعث شد تا به یافته‌های مهمی دست یابند که مقدمه و پلکان مکاتب فلسفی دوره‌های بعدی شد.

۵۶- کدام گزینه درباره پارمنیدس درست است؟

- (۱) مانند هراکلیتوس هستی را واحد و جهان ظاهری را متغیر می‌دانست.
- (۲) مانند اندیشمندان قبل از خود، از جمله سقراط از مفهوم بودن و شدن که از مفاهیم اصلی فلسفه هستند، سخن می‌گفت.
- (۳) جهان را دارای یک مرتبه ظاهری و یک مرتبه باطنی می‌دانست که با عقل قابل درک بودند.
- (۴) هستی را امر ثابت و جاودان می‌دانست که هیچ‌گاه به نیستی تبدیل نخواهد شد و همیشه خواهد بود.

۵۷- کدام مورد، عبارت زیر را به‌نحو مناسب‌تری تکمیل می‌کند؟

«..... مهد تفکر فلسفی است، ..... آن را ..... دانست؛ چون برای فلسفه .....، تعیین آغاز زمانی و مکانی، .....»

- (۱) آتن - و می‌توان - پرچمدار تفکر فلسفی - مانند علوم دیگر - امکان‌پذیر است.
- (۲) سرزمین یونان - اما نمی‌توان - آغازگر فلسفه - مانند علوم دیگر - ممکن نیست.
- (۳) سرزمین یونان - ولی نمی‌توان - آغازگر فلسفه - برخلاف دیگر علوم - ممکن نیست.
- (۴) یونان - و می‌توان - محل شکل‌گیری فلسفه - همانند علوم دیگر - امکان‌پذیر است.

۵۸- کدام گزینه درباره هراکلیتوس و نظرات فلسفی او درست است؟

- (۱) تغییر و تحول در جهان هستی را معلول اجتماع اضداد می‌دانست.
- (۲) نظریه وحدت اضداد را تحت تأثیر نظریه تغییر و تحول جهان، ارائه داد.
- (۳) نخستین اندیشمند یونانی محسوب می‌شود که دارای اندیشه‌های فلسفی مشخصی است.
- (۴) از نظر او، تنها راه رسیدن به وحدت و اجتماع امور متضاد، تغییرات دائمی جهان هستی است.

۵۹- در مورد همه فیلسوفان نخستین در یونان باستان می‌توان گفت .....

- (۱) بزرگ‌ترین دغدغه آن فیلسوفان، شناخت حقیقت انسان و جهان طبیعت بود.
- (۲) پرداختن انحصاری آنان بر فلسفه، سبب شد تا به نظریات مهمی دست پیدا کنند.
- (۳) همواره به تفکیک فلسفه از سایر دانش‌های موجود در آن زمان تأکید داشتند.
- (۴) اختلاف‌نظر آنان در جهان‌شناسی، زمینه را برای ظهور سوفسطائیان فراهم کرد.

۶۰- بررسی دیدگاه فیلسوفان آغازین، در چه زمینه‌ای به ما کمک می‌کند؟

- (۱) تشخیص باورهای درست از باورهای سطحی و نادرست
- (۲) اثبات دیدگاه‌های فلسفی بر اساس تاریخ آنها
- (۳) یافتن آغاز زمانی و مکانی برای دانش فلسفه
- (۴) پیدا کردن ریشه برخی باورهای رایج

۶۱- پرداختن دقیق به تفاوت وجود و حرکت، و لزوم بررسی آثار دیگران برای فهم دیدگاه‌های او، به ترتیب مربوط به کدام فیلسوفان یونان باستان است؟

- (۱) هراکلیتوس - تالس
(۳) هراکلیتوس - فیثاغورس

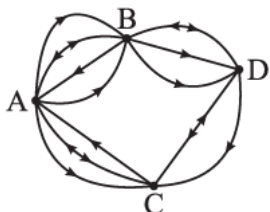
- (۲) پارمنیدس - تالس
(۴) پارمنیدس - فیثاغورس

۶۲- کدام مورد در مورد سوفیست‌ها درست است؟

- (۱) آنان وجود واقعیت خارجی را منکر شدند و در نتیجه به فن سخنوری و وکالت روی آوردند.
(۲) اختلاف نظرهای آنان باعث شد تا در میان مردم آتن، علم و دانش ارزش حقیقی خود را از دست بدهد.
(۳) بی‌اعتمادی مردم آتن نسبت به دانش و اندیشه، در نتیجه ظهور سوفیست‌ها و انکار واقعیت و حقیقت توسط آنان بود.
(۴) از نظر آنان، منشأ اختلاف دیدگاه‌های دانشمندان در تبیین واقعیت جهان، حاکی از ناتوانی انسان از شناخت واقعیت‌های جهان است.

ریاضی - ۸ سوال - ۱۲ دقیقه:

۶۳- با توجه به شکل زیر، به چند طریق می‌توان از شهر A به شهر D رفت و مجدداً به شهر A برگشت؟ (به جهت مسیرها توجه کنید).

- (۱) ۴۸
(۲) ۶۶
(۳) ۷۸
(۴) ۸۸

۶۴- با ارقام مجموعه $\{0, 2, 3, 5, 7, 8\}$ ، n عدد سه‌رقمی (بدون تکرار) و بخش‌پذیر بر ۵ و m عدد سه‌رقمی (تکرار مجاز) و بخش‌پذیر بر ۵ می‌توان نوشت. حاصل $\frac{m+n}{m-n}$ کدام است؟

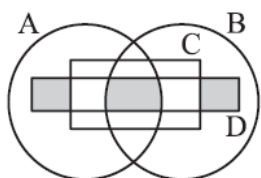
- (۱) ۳
(۲) $3/2$
(۳) $3/5$
(۴) ۴

۶۵- تعداد زیرمجموعه‌های ۳ عضوی مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, \dots, n\}$ ، سه برابر تعداد زیرمجموعه‌های ۲ عضوی آن است. مجموعه A چند زیرمجموعه ۳ عضوی دارد که همه اعضای آن فرد یا همه اعضای آن زوج باشند؟

- (۱) ۲۸
(۲) ۳۰
(۳) ۳۲
(۴) ۳۶

۶۶- از بین ۷ دانش‌آموز انسانی، ۶ دانش‌آموز تجربی و ۵ دانش‌آموز ریاضی، به چند طریق می‌توان یک گروه کاری ۵ نفری تشکیل داد به طوری که سرگروه از رشته انسانی باشد و در ۴ نفر دیگر از هر سه رشته حضور داشته باشند؟

- (۱) ۸۱۲۰
(۲) ۸۲۶۰
(۳) ۸۶۸۰
(۴) ۸۸۲۰

۶۷- کدام گزینه، ناحیه رنگی را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) $(A \cap C) - (D \cap B)$
(۲) $(D - (A \cap B)) - C$
(۳) $((A \cup B) - C) \cap D$
(۴) $(D - C) \cup (A \cap B \cap D)$

۶۸- از بین ۳ مهره آبی و ۸ مهره قرمز متفاوت، دو مهره انتخاب می‌کنیم. با چه احتمالی مهره‌ها هم‌رنگ‌اند؟ صفحه ۱۴ از ۱۷

$$\frac{27}{55} \text{ (۱)} \quad \frac{28}{55} \text{ (۲)} \quad \frac{29}{55} \text{ (۳)} \quad \frac{31}{55} \text{ (۴)}$$

۶۹- علی ۳ فیلم آمریکایی، ۳ فیلم ایتالیایی و ۲ فیلم فرانسوی دانلود کرده است و می‌خواهد آخر هفته ۲ تا از این فیلم‌ها را ببیند. اگر ترتیب دیدن فیلم‌ها مهم باشد، با چه احتمالی دو فیلمی که می‌بیند ساخت کشورهای متفاوتی است؟

$$\frac{3}{4} \text{ (۱)} \quad \frac{11}{14} \text{ (۲)} \quad \frac{19}{28} \text{ (۳)} \quad \frac{5}{8} \text{ (۴)}$$

۷۰- مجموعه C شامل تمام اعداد اول بین ۲۰ و ۵۰ است. تمام زیرمجموعه‌های C را می‌نویسیم و یکی از آن‌ها را انتخاب می‌کنیم. با چه احتمالی زیرمجموعه انتخاب شده ۲ یا ۳ عضو دارد؟

$$\frac{17}{32} \text{ (۱)} \quad \frac{15}{32} \text{ (۲)} \quad \frac{9}{16} \text{ (۳)} \quad \frac{7}{16} \text{ (۴)}$$

علوم و فنون - ۱۰ سوال - ۱۰ دقیقه:

۷۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام گزینه کاملاً درست است؟

- (۱) زبان پارتی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلق داشته است.
- (۲) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود. آثار برجای‌مانده آن، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است.
- (۳) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زرتشتی است که به خط میخی نوشته شده است.
- (۴) زبان فارسی نو یا دری در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

۷۲- توضیح مقابل کدام اثر، نادرست است؟

- (۱) یادگار زبیران: از رساله‌های کوچکی است که معمولاً آن را در زمره آثار غیردینی به شمار می‌آورند؛ اما رنگ دینی دارد.
- (۲) کلیله و دمنه: از آثار ادبی زبان پهلوی است که از میان رفته؛ ولی ترجمه فارسی و عربی آن در دست است.
- (۳) هزار و یک شب: از معدود قطعات بازمانده تعلیمی و اخلاقی به زبان پهلوی است که دچار تحریف‌هایی شده است.
- (۴) درخت آسوریک: منظومه‌ای به زبان پهلوی است که در میان اندرزنامه‌های منشور جای گرفته؛ اما اصل پارتی دارد.

۷۳- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

- (۱) در آغاز قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل طاهری و پس از آن دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد.
- (۲) ایرانیان در سه قرن نخست هجری به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دادند و آثار خود را منحصرأً به زبان‌های فارسی و پهلوی پدید آوردند.
- (۳) یعقوب لیث صفاری نه با زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد تا این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود.
- (۴) بعد از صفاریان، دولت سامانی، آل بویه و حکومت‌های کوچک دیگر پدید آمدند و زبان فارسی دری، فرصت و امکان یافت به عنوان زبان رسمی شناخته شود.

۷۴- کدام موارد از نظر تاریخ ادبیات کاملاً درست هستند؟

- الف) قرن چهارم هجری دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود که با دانشمندان بزرگی چون رازی آغاز شد و با شاعر بزرگی چون فردوسی ادامه یافت.
- ب) آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی در اواخر قرن چهارم رایج شد و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد.
- ج) ابوعلی بلعمی به دستور منصور بن نوح سامانی مأموریت یافت کتاب تفسیری که محمد بن جریر طبری به عربی نوشته بود، به فارسی برگرداند.
- د) در عهد سامانی، نثر هم مانند شعر پارسی رونق گرفت و کتاب‌های گوناگون به زبان دری پدید آمد که ساده و روان است و بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد.
- ۱) الف - د   ۲) ب - ج   ۳) الف - ج   ۴) ب - د

۷۵- توضیحات زیر، بیانگر ویژگی‌های کدام شخصیت قرن چهارم و اوایل قرن پنجم است؟

- «وی به فارسی و عربی شعر می‌سرود. در همه علوم روزگار خود تبخّر داشت و صاحب تحقیق و تألیف بود.»
- ۱) محمد بن زکریای رازی   ۲) فردوسی   ۳) یعقوب لیث صفاری   ۴) ابوعلی سینا

۷۶- غزویان با کدام گروه از شاعران، دربار خود را آراسته بودند؟

- ۱) منوچهری، رودکی، فرخی   ۲) منوچهری، بلعمی، عنصری
- ۳) عنصری، فرخی، رودکی   ۴) عنصری، منوچهری، فرخی

۷۷- کدام گزینه درباره ویژگی‌های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم درست است؟

- ۱) شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در این دوره به وجود آمد، ولی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.
- ۲) کسی که قصیده تمام و کمال در زمینه موعظه و نصیحت سرود، نخست «کسای مروز» بود و پس از او «شهید بلخی».
- ۳) رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره اشعار «حماسی»، «مدحی» و «تعلیمی» بودند.
- ۴) استعاره‌های بدیع و خیال‌انگیز از ویژگی‌های شعر این دوره است و مفاهیم ذهنی شاعران از قلمرو تعلیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.

۷۸- کدام گزینه درباره زبان پهلوی و آثار آن نادرست است؟

- ۱) زبان رسمی دوران ساسانی بود و به خاطر واقع شدن در دوره تاریخی میان فارسی باستان و دری، آن را «فارسی میانه» می‌نامند.
- ۲) آثار ادبی منظوم و منثور این زبان از میان رفته است، ولی ترجمه عربی و فارسی برخی از جمله «هزار و یک شب» در دست است.
- ۳) در اصل، قطعات شعری «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» که در اندرزنامه‌های منثور جای دارند به این زبان هستند.
- ۴) آثار ادبی پهلوی به سبب اهمیتی که سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام داشته، غالباً به کتابت در نیامده بود و اشعار کمی از این زبان موجود است.

- (۱) تشریف ده عشاق را پر نور کن آفاق را
 بر زهر زن تریاق را چیزی بده درویش را
- (۲) نغشوده‌مژگان چون شرر از خویش کن قطع نظر
 زین یک دو دم زحمتکش جامی و آغازی چرا
- (۳) به ترانه‌های شیرین به بهانه‌های زرین
 بکشید سوی خانه مه خوب خوش‌لقا را
- (۴) کار دلم به جان رسد کارد به استخوان رسد
 ناله کنم بگویدم دم مزن و بیان مکن

۸۰- نوع «سجع» در همهٔ گزینه‌ها یکسان است؛ به جز:

- (۱) پیرمردی حکایت کنند که دختری خواسته بود و حجره به گل آراسته و به خلوت با او نشست و دیده و دل در او بسته.
 (۲) باری به لطافتش گفتم: دانم که تو را در مودت این منظور علتی و بنای محبت بر زلتی نیست.
 (۳) ای پدر! گرسنگی خلق را بکشد، نشنیده‌ای که ظریفان گفته‌اند: به سیری مردن به که گرسنگی بردن.
 (۴) خشک‌سالی در اسکندریه عنان طاقت درویش از دست رفته بود، درهای آسمان بر زمین بسته.

جغرافیا - ۱۰ سوال - ۸ دقیقه:

- ۸۱- فرضیه ..... محقق به سؤال تحقیق است.
 ۱) پاسخ نهایی و قطعی
 ۲) حدس غیرعلمی
 ۳) پاسخ اثبات شده
 ۴) حدس اندیشمندانه

۸۲- همهٔ گزینه‌های زیر دربارهٔ مراحل پژوهش جغرافیایی درست است، به جز:

- ۱) طرح سؤال و بیان مسئله اولین گام پژوهش جغرافیایی است.
 ۲) پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله، ابتدا باید به جمع‌آوری اطلاعات بپردازد.
 ۳) فرضیه در هر پژوهش، نقش راهنما و جهت‌دهنده به تحقیق را دارد.
 ۴) در روش میدانی، پژوهشگر باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر ببرد.

۸۳- به ترتیب دومین و چهارمین مرحله پژوهش کدام است؟

- ۱) تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات
 ۲) تدوین فرضیه - حذف اطلاعات غیرضروری
 ۳) جمع‌آوری اطلاعات - پردازش اطلاعات
 ۴) جمع‌آوری اطلاعات - ارائهٔ پاسخ پیشنهادی

۸۴- متن زیر، به کدام یک از «سوالات کلیدی دانش جغرافیا» به ترتیب پاسخ می‌دهد؟

- «تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر، موجب پدید آمدن بحران ریزگردها در کشورهای جنوب‌غربی آسیا در فصل‌های مختلف سال شده است.»
 ۱) چرا - چه چیز - چه موقع - کجا
 ۲) چرا - چه چیز - کجا - چه موقع
 ۳) چه چیز - چرا - کجا - چه موقع
 ۴) چه چیز - چرا - چه موقع - کجا

۸۵- هر یک از گزاره‌های زیر، توصیف کدام یک از مراحل پژوهش جغرافیایی است؟

- «یکی از مراحل حساس پژوهش.» - «محقق پی می‌برد که آیا به سؤالی که برایش پیش آمده، قبلاً پاسخی داده شده است یا خیر؟»
 ۱) بیان مسئله - طرح سؤال
 ۲) پاسخ احتمالی - بیان مسئله
 ۳) تدوین فرضیه - طرح سؤال
 ۴) تدوین فرضیه - بیان مسئله

- ۸۶- در کدام گزینه، با توجه به عبارت زیر، «مسئله پژوهش» به درستی تدوین شده است؟
 «میزان حضور وسایل نقلیه و عابران در خیابان‌های یک شهر، به اوج خود رسیده است.»
- ۱) چرا پدیده مهاجرت شکل می‌گیرد؟
  - ۲) دلایل افزایش جمعیت در کلان‌شهرها چیست؟
  - ۳) افزایش کربن‌دی‌اکسید سبب افزایش دمای کره زمین شده است.
  - ۴) چگونه رشد جمعیت می‌تواند در ایجاد پدیده گرمایش جهانی نقش داشته باشد؟

- ۸۷- کدام یک از گزاره‌های زیر درست است؟
 الف) پاسخ شما به محل قرار گرفتن منزلتان نسبت به ساختمان‌های دیگر در حوزه موقعیت ریاضی قرار دارد.
 ب) منظور از موقعیت نسبی یک کشور، نسبت قرارگیری آن کشور نسبت به کشور دیگر است.
 پ) عاملی که بر تنوع زیستی ایران تأثیر می‌گذارد، موقعیت ریاضی آن است.
- ۱) الف. ب
  - ۲) ب. پ
  - ۳) الف. ب
  - ۴) الف

- ۸۸- ایران در عرض جغرافیایی ..... درجه، در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی و همچنین در ..... درجه طول شرقی واقع شده است
- ۱) عرض ۳۰ تا ۴۰ - طول ۴۵ تا ۶۶
  - ۲) عرض ۴۴ تا ۶۳ - طول ۲۵ تا ۴۰
  - ۳) عرض ۲۵ تا ۴۰ - طول ۴۴ تا ۶۳
  - ۴) عرض ۲۵ تا ۴۰ - طول ۴۵ تا ۶۶

- ۸۹- کدام یک از گزاره‌های زیر، درست است؟
- ۱) محل قرارگیری هر مکان نسبت به شرایط خاص طبیعی، اقتصادی و مذهبی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است.
  - ۲) محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت نسبی آن مکان است.
  - ۳) هر پدیده در روی زمین دارای موقعیت ریاضی است که این موقعیت به همه پدیده‌های اطراف آن تعلق دارد.
  - ۴) محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است.

- ۹۰- به ترتیب هر کدام از موارد زیر، بیانگر کدام موقعیت است؟
- الف) تنوع زیستی یک کشور به آن وابسته است.
  - ب) قرار گرفتن پاکستان در جنوب شرقی ایران.
- ۱) موقعیت مطلق، موقعیت عمومی
  - ۲) موقعیت ریاضی، موقعیت عمومی
  - ۳) موقعیت نسبی، موقعیت نسبی
  - ۴) موقعیت عمومی، موقعیت مطلق